

GAZETA

TRANSILVANIE.

— Editie de duc ori, adresa: Mercuria si Sambata.
Editie-judata-pe sepmana, adresa: Mercuriu. Pretiu-
ru este, pe una anu 10 f. m. c.; pe diumatate
sun 5 f. in Iaiutru Monarhiei.

Pentru tieri straine 7 f. pe una Sem. si pe anuul
intregu 14 f. m. c. Se prenumera la tota posta
imperialei, cum si la toti cunoscetii nostri DD. cor-
respondinti. Pentru serie „petitu” se ceru 4 cr. m. c.

Partea oficiosa.

Maiestatea Sa c. r. apostolica, dupa cumu suna preaualt'a scri-
sore de mana din 15. Noembre a. c., s'a induratu prea gratosu a de-
numi de presedinte cercundariului Deesu pe consiliariulu locutiintiei
din Ardealu Carl Stadler de Volfersgrün, si pe secre-
tariulu locutiintiei de acolo Fridericu Hauptu de consiliariu
locutiintialu.

Partea Neoficiosa.

TRANSSILVÂNIA

Dela Calea lui Traianu. Beclaneu, 15. Optobre.

Trecu unu restimpu mare de candu nici din giurulu acestui Iocu
farnosu, precum durere ca nici din altele, nu mai legemu in diurna-
lulu nostru ceva demnu, — seu doveditoriu, ca dora nu remitemu, nu
stagnam in problema imbunatatirei scolare si ore ce su caus'a ace-
stei taceri? Ore intre 35 comune ale acestui protopopiatu se nu si
unu individu careficatu, care se scrie in döue 3 cuvinte despre cele
ce interesedia pe publiculu nostru, ca sa se cunoscă elu pe sine? Po-
te nu se dau objete despre care se scrie? Eu cugetu ca sa asta des-
tule d. e. targurile de tiéra in opidele nostra: Reteagu, Beclaneu,
Sintereagu s. a. negotiatiunea, meseria poporului din aceste opide si
mai vertosu resultatulu esamenelor prunciloru s. a. s. a. de carele
stau in multime. — Pote unora le pare ridiculu a se occupa cu astu-
felui de objete? Durere! candu cuiva i pasa numai de lana — la-
pte, — innelu, era de turm'a — se nu ingrijieasca ca se i se castige
astufelui de pasiune, ce ar' puté deservi de exemplu si altora, dan-
duse la publicitate.

Scirile despre inajutarile tinerimeei si ale poporului trebue se sia
verucarui cititoru cele mai placute, cele mai asteptate, si organulu
publicu sa ne sia ca unu midiloci de impiintinu de a ne arata pe in-
trecute progresele ce le amu facutu, unulu in un'a, eara celulaltu in
altu ramu alu cercului seu de activitate. In anii cesti 4 dela restau-
torirea ordinei legale p. renise ca amu propasit u in caus'a scolara in-
catuva, eara anulu acesta ne proda, ca cumu amu si ostenit, ori amu
si incetatu a propasi. —

Unde mai citim acumu despre resultatele esaminelor? Ore
nici o comunitate romana nu s'a distinsu cu zelulu de a imbraciosia
tinerimea si ai imbunatati midilócele de inaintare? Nu se pote cre-
de. Tacerca inse e una semnu reu, o cobire de nelucrare. Se
mergemu si sa cercamu in comunitatile, despre care nu citiramu in
„Foi” si credetim ca nu multu vomu alla de laudatu, precum vomu
asta in cele, care au avutu curagiu a se da in publicu.

Deci, de si mai tardiu, totusi sosindu la pragurile parintesci im-
partasiescu mai inteu, despre decursulu esaminului din 15. Iuliu,
candu dupa cele sante se dusera prunci dinpreuna cu poporulu
la scola natuionale, unde furamu condecorati cu presintia corpului ofi-
cialu aici astatoru. — Dupa intonarea „Imperat Cerescu se incepura
intrebările prunciloru — objetele proponende fura religiunea, istoria
biblica, legerea, geografia Transilvaniei, istoria romaniloru candu sau
adusu in Dacia, prin cine, si intemplarile loru dupa venire, arithme-
tica, scrisulu frumosu si scrisulu dictat cu litere strabune, inse du-
rere ca nu se propusera dupa nesce regule ortografice desipite, si du-
rere ca limb'a materna e mai pucinu respectata in tota comunele, de
pe aici de catu celealte limbi, din cauza ca nu aveam ortografia,
constatata dupa care se urmedia drépta scriere. —

Responsulu celoru 90 prunci si fetitie su imbucuratoriu (eu tota

ca pe fostula mai nainte forte aptu pedagogu si metodistu Spiridonu
Salvianu nilu rapi mörtea, si urmă altulu foru metodu) in catu am-
pliatii civili miscati de agerimea prunciloru premiara pre cei mai
destepti, prunci si prunce. Inse mai suntu si alte cause diuainitia
— carora romanii deve se despere si acele suntu: nefrequentarea
scólelor, dupa legile prescrise, nedarea prunciloru la scóla din partea
parentiloru, in contra — carora pone candu nu se voru lua mesuri
mai priincipiose — prin concernentele comisariate, nu va puté nimene
esi cu vreunu resultatulu dorit. — Aceasta pedeca ar' trebui se li-
psescă macaru in comun'a aceasta a nostra, ca intr'unu centru alu ce-
loralalte cu totulsi totulu, si crede ca va si lipsi nu numai aici
dara si in alte compune — numai candu s'aru insintia planulu Dlu
protopopu respectivu — si staruintia de a pune in sintia unu salariu
anualu bunicelu, pentru unu inspectoru scolaru care se supra vigiedia
peste tota scólele eparchiale, care se sie aptu a instrua pe ceialalti
docenti in modrul instructiunei, si alu propunerii sciintielor la
prunci — care inca de multu ei jaceu la anima —; inse durere ca
nu s'a aslatu nici unu individu, care se caute atotu la paupertatea
romanului — catu si la rugin'a in care mai jace dens'a —, cu tota
ea-a promisu unu salariu bunu anuale numai sa se consantiesca ci-
neva la purtarea consciintiosa a acestui postu. — Unii pote asia sunt
de interesati pentru eul u loru — carii numai atunci s'aru sacrificia
pentru unu postu ca acesta, candu l'aru precumpani cu materialele,
dara apoi despre resultatul postit u se nu pre sia constrinsi la dare de
seama. —

De unii ca acestia suntemu satui pona acuma. Atatu din comu-
na nostra. Peste scurtu si despre altele. — S . . .

UNGARIA.

Pocea iu. Acésta parochia, un'a din cele mai serace, avu for-
tuna a avé in fruntesi, vro 20 de ani, pe fericitulu D. Simeone Sele-
gianu, f. canonicu onorariu, care suptu pastori'a Sa a inceputu a edi-
fica prim'a casa eclesiastica si, fiindu pastori bunu, adună si 3000 fr.
pentru biserica si mai dede si din alu seu 100 f. — Totu barbatulu
acelu zelosu ne insintia si scól'a, care astadi imbracioséza mai multi
de 120 prunci invetiatie. Asia ne aslamu astadi fericiti a renoi adu-
cerea aminte a zelosului acelu pastoriu, fara de a carui staruire Po-
ceaiulu aru si remasu mai umilitu de catu ori ce comunitate romana-
magiara, dupa cumu le scimu pasulu acestora. — Din norocire urma-
toriulu parochu Petru Dalyai continua ingrijirea si administrarea ce-
loru incepute, si se stradui a imbunatati dupa putintia tota cate con-
ferescu la inaintarea poporului. Pe candu inse se redica scól'a de
parinto, eata ca fiulu seu J. Selegeanu, fungentulu acumu inspectornu
scolariu regiu, ca secretariu se nevoi din tota puterile, de midiloci
imbunatatirea salariului invetatorescu si ampliarea dorita a numite
scoli, ba si a altoru din giurulu acesta. Poceaiulu e chiaru atatu da-
toriu familiei acesteia, pe catu e datoriu unu fiu unui parinte. Era
o problema mare a midiloci si salariile invetatorilor, mai vertosu
aici unde neputint'a era mare si comunele mai pucinu avute; inse ota-
rit'a vointia si inascut'a energia a Dn. insp. Selegeanu de a efectui
propusele de lipsa cu ori ce pretiu, sia macaru si din fundulu pa-
mentulu, vedemu ca a reusit u aici incat batendu si rebatendu
la usile episcopiei latine oradane castigá dela Escel. Sa E. Franciscu
Lajesag o imbunatatire a salarielor tuturor invetatorilor, ce se
asla in Dominiulu Episcopiei numite. O recunoscintia generala dela
toti invetatorii precum si dela ajutatele comunitati, sia i placuta re-
compensa numitului Domn. —

M. F . . .

Деволтаре шаі департе а діферіпделор
австріако-прасіано.

(Анкетер.)

„Но се чере врео штіпдъ таре de історій, пептрз ка съ не пътрндемъ къ тотвлѣ, къткъ дела трактатъ de Кайарднѣ Ап-
коч (1774) планглъ пеклътітъ ші пеастьтъ алѣ кабінетълъ ръ-
сескъ а пірческъ фптр'аколо, ка съ котескъ ла о парте не орі ші
каре ар' маі вреа съші фптиндъ пттереа фп ръсърітъ, еаръ апоі
фптъріндсе джна ші къ ръсърітъ, съ аспеа аспра Цермані-
лоръ фп Европа тіжлочі, съ се скбле не еі ші съ тіділ тръ-
тескъ съптъ пічбре сале. Протенторатъ фп Молдова ші фп
Цера ротъніескъ, протенторатъ фп Сербія, дрептъріле dedsce
ші формате din ачелаш, таріле стрікъчні фъкте тврчілоръ, не-
кірмате аместекрі, фптъртътвреле крештілоръ din Тврчіа
пекрматъ фпноіте, рідікареа крчей гречешті (ставрофоріа) ^{къ}
орі че окасіоне ші пъпъ ла сіліреа Пріпчіпелі din Мантепенгра
ка дептъндші демінітатеа архіе реіескъ фп Петерсбургъ, съ дес-
кізъ кале де кіропоміз (фп Мантепенгра) кіарѣ пептрз Аптера-
тълъ ръсескъ, — ачестеа съптъ totъ атътіа оїкірѣ фп ачелъ лапуъ,
карео дела Мареа негръ се фптиндъ пъпъ ла Мареа адіратікъ
ші каре есте дестінатъ маі фптеі а пітічі пе Адстрія, еаръ
днпъ че ші а ажескъ ачестеа скопъ, а арпка пе Церманія фп
кътвше. Ачестеа бржъ де дурі караве стъ кътъ фп атърпаре пе
жвтътате кътъ фптр'гъ дела Рсія, кътъ фптр' компніоне рел-
тіосъ къ джна, кътъ еаръш пептрз віда лоръ чеа славопъ прі-
тескъ ші фппліескъ порупчіле папеі-дарвлі, — тоге ачелъ
цері (адікъ тоге кътъ се цінѣ de Тврчіа) нпнѣ фп діспеаізпна
Рсіеі пттері ші цінѣтврі, каре птмаі пріп ачеса къ се афль а-
коло зпнѣ съптъ, атепіндъ пе тоге сеокрітатеа ші есістінца Цер-
маніе. Рсія фп старе фіндъ а се фолосі de ачестеа конжк-
тврі, де каре ші леа къштігатъ фп маі тълте трактате de паче,
преквтъ ші пріп пропаганда ca, де каре Европа аба ажомъ стъ-
гата съ се апере, авеа пттере de ажескъ, ка птмаі пріп кон-
чентрапреа зпнѣ армате de 100 тїл ла Кракавіа ші do 100 тїл
фп Сербія сеі Монтепенгра, съ съпнѣ пе Адстрія стратегіче-
ште, фъръ ка съ аівъ тревзіпдъ de а траю савіа зпнѣ сін-
гру датъ.

Европа чеезалтъ есте маі таре лаареа амінте de кътъ
Церманія ла періклълъ каре атепіндъ церманітврі ші вісері-
чей латіне, кътъ ші фпелоръ еі (латеране, калвіне ичл.).

Франца штіе фбрте віне че ва съ зікъ, дікъ Рсія ва ппнє
зпнѣ пічоръ ла Мареа негръ (фп Поптъ) ші алтвлѣ ла Мантепенгра
фп Мареа адіратікъ, джна штіе къ фпфіндші ачестеа пла-
нпрі, Рсія апоі ар' тржпі ла птмпітъ пе Церманія ші Итаїа
ші къ апоі нп ар' маі потеа фі ворба декътъ птмаі de зпнѣ ръс-
боіз пеегалъ фптре Франца ші Рсія. Апглія фпкъ о птгровсь
de ачелъ адеівъръ, кътъ Рсія се лаупъ пептрзка съ фпліескъ ла
сінѣ domnia зпіверсалъ, пріп зртмаре къ а ста фп контра ач-
есторъ планрі фпсімпъ кратъ а те апъра (de o асеменеа ті-
рапіз). —

Нтмаі Церманія нп прічепе ачестеа ші фі стъ мінтеа че-
твлатъ ла котерчів ші коръбіера ші джна фпші тъсъръ ін-
реселе птмаі днпъ проченеле че съптъ de а се къштіга орі а
се перде.

Фроптіера de кътъ тіеізпопті ші ръсърітъ а Церманіеі
стъ ші птпъ ажомъ deckіstъ рушилоръ; пріп стъпіпреа Варшавіеі
Рсія атепіндъ пе Прасія фрептъ фп інітъ, domnia челеіа пре-
сте Віствла de тіжлокъ фпсіблъ фрікъ пе'пчетать, къ Рсія маі
апоі се ва фптиндъ necmіntіtъ ка съ апчче ші гра Віствлаі
(Weichsel, фп Прасія). Ші днпъ тоге ачестеа се маі поте чі-
ніва фпдоі деспре інтереселе пе каре ар' авеа Церманія съ ле
апеа ла Днпъре, пептрзка лібертатеа Церманіеі съ нп апчче а
атърпа ші фп аміаізъ-ръсърітъ тоге птмаі дела планрі Царвлі
ші съ нп пе казъ жъртфъ націоналітатеа, datіпеле ші редеа?
Ачестеа съптъ ачелеа, каре тревзіе съ фіе апърате ла Днпъреа
de жосъ. Аптрз адеівъръ ачестеа съптъ зпнѣ маі тарі декътъ
коръбіера ші котерчілъ.“

— Ппнѣ аічі Фр. П. Z. — Аптрз адеівъръ аповоіо с'а чі-
тітъ зпнѣ артіклъ de зібралъ скрісъ маі віне ші маі къ твлатъ
адеверічніе de кътъ есте ачестеа репродбсъ din съсъ птмітврі
зібралъ. Спірітврі къ каре е скрісъ артіклъ паре къ пе шо-
пеште деспре скрітврі: „Елъ есте діпломатъ, елъ de маі
твлатъ аіл се афль фп стъпіпреа кътврва секрете фпфікошате, елъ
штіе маі sine de кътъ орікаре алтвлѣ, къ чеа че а скрісъ ші а
депсъ фптр'зпнѣ зібралъ пе атърпітъ есте адеівъръ голъ го-
данъ. —

Веі ашea се апъръ патріа, націоналітатеа къ
кondeівлъ! Мъкарѣ de ар' ла одатъ ші зібралістіка дела Днпъ-
реа de жосъ есемпія зпнѣ дела пвблічішті de класа аче-

стіа. Кеноштіце фптінсе, прівіреа пътрпзеторе, апоі квра-
ші фпцелептъ. —

Monarchia austriaca.

TPANCCILVANIA. Сіївіs, 20. Ноемврe п. Астъз
се жхаръ аічі тодї прешедінції кврдіоръ жхдекъторешті de пріма
інстанцъ. Къ окасіоне ачеста цінѣ D. віче-прешедінте алѣ та-
реі претврі ч. р. de Apdealъ Максіміліанъ Філігер de Рехт-
вроп о кважітаре кътъ къпетеніе жхдекъторешті, фп ка-
лі се імпроспѣтъ, кътъ ресопсавітате е фптрезпатъ къ къ-
таре че о алѣ фпкъркатъ пе вітері ші копштіпца лоръ ка жх-
декъторі ші ле дескопері, къ аре тогъ фпкредереа фп Длоръ,
кътъ воръ ші респнде аштептърі преапалте ші съ воръ певоі
а фпайнта лааръріле челе салтаре, каре се афль фп сфера жх-
декъторіе; ле рекомендъ пттарае de гріжъ de каселе корек-
торіе ші армоніоіса квпделецеро къ събордінації амплюації ші къ
челелалтѣ дерегъторії. — Днпъче депасеръ жхрътжлтъ фръ
кondші ла Сепенітатеа Са Пріпчіпеле гъбернаторъ цепералъ do
артілеріе Караджъ de Шварценбергъ, каре ії прімі къ пъ-
ріпштіті еспресіоні, деспре інтереселе, че провінѣ din віпа, се-
кіра ші пріпчбса фпайнтаре ші актівітате a adminістръчній дре-
пітцій пептрз віпеле церей. Фінса актврі о фъкъ о dinea ла
Domnѣ віче-прешедінте, ла каре лааръ парте ші алте персоне
той фпсемнате. —

— Ап зіледе трактате шаі ешіръ сепінде дела трібламлъ
белікъ din Сіївіs аспра лаі Іосіфъ Гіорғі din Чікѣ-Чатошсег; Стефанъ
Ваш din Залан; Георгъ Давід din Capozaіta; Михаэл
Бодоші din Барот; Конрадъ Вішер din Кézdi-Ошор-
хеі; Францъ Біро din Кіонецъ ші Ладвіг Егетіо еаръ din
Кіонецъ, тодї din Секшіме, фіндъ ші ачештіа се доведіръ, къ алѣ
статъ фп компнікъчніе къ конжбръчніе лаі Коштъ десятъ пеп-
трз ресторпареа реітврілъ лацітітъ ші алѣ ажутатъ пе Вараді
фптрз фптрепіндеа са гаерілікъ фп Съкшіме, еаръ зпнѣ алѣ тіж-
лочітъ ші фплесніреа кореспондинделоръ лаі Вараді къ Макѣ шчл.
се осждіръ пе шаі твді аіл ла твпкъ de шандъ, каре осждіръ
пе калеа грашіе съ маі твді лаі Гіорғі пе 15 аіл пріпсіре de
фортъреау фп ферръ; лаі Ваш пе 12 аіл, лаі Г. Давід пе
10 аіл, Вішеръ 8 аіл фп ферръ зшоре ла твпкъ de шандъ, че-
далді пе 5 аіл асемене, чеа че съ ші пзвлікъ. —

— Пріп зпнѣ емісъ алѣ тіністеріалъ de фінапцъ се дефініе,
ка пе апвлъ 1855 съ се арпніе пептрз Apdealъ пе фіекаре фіо-
ріпѣ de контрівзіпніе дреантъ кътъ 15 кр. т. к. пептрз съпіні-
реа фпсіелоръ церей ші десгрезпареа птмпітврі. Тогъ асеміне
фп Огаріа 16 кр.; фп Бъпатъ ші Boibodina 15 кр.; фп Бжко-
віна 15 кр.; фп Асгріа de съсъ 22 кр. ші фп Лотарпіа 4½
кр.; фп челелалтѣ провініе фптрз 18 ші 9 кр. —

БНГАРІА. Лойдвлъ Peшteanъ пе фптрътъшешті зпнѣ касч
фп церілѣ постре ппнѣ ажомъ пепрктікатъ ші авіа din депър-
таре азітъ. О твіерѣ din Фелегіхаза прімі ad. пе поштъ
фпайнте de ачеста къ вро' кътвра зіле, днпъ кътъ ad. арвта
фатара, о кътіз къ тере, а кътвріе каеа ера фпікътъ фп ла-
твръ. Апчекръндъ съ deckідъ кътіа се рпссе каеа фп ла-
твръ ші аша і се трасо конерішвлъ жосъ, къндъ de одатъ се въззъ фп
еа о ташіпъ деволескъ (зпнѣ кътъ чітірътъ къ се а-
фларъ пріп Франца), каре ера провъзгтъ къ 12 зеві фпплітѣ.
Но се скріе дакъ се періклітѣ віада deckізторвлъ, ші дакъ це-
віліе с'аі словозітъ фп чіпева.

АДСТРІЯ. Biena. Ministr. de фінапцъ opdinѣ, ка ла по-
ліцеле че се факъ фп ла-твръ церей, съ се факъ съпітскріероа
квртезіш песте марка тімвраль ші дакъ ші трасатълъ се съпі-
скріе ші ачеста аша, алтвтінтрелеа се прівеште пе фптрілітъ
облегътітіеа тімвраль. Марка de тімвръ требже даръ пвсъ ла
локлъ de аша, зпнѣ віпѣ съпітскріеріе. Ші ла копіе de поліцъ,
каре съпітъ de а се ціра, требже съ се скріе съпітскріеріе пер-
сопелоръ песте марче de тімвръ. Opdinѣчніе ачеста фптрз фп
актівітате дела 8. Ноемврѣ a. k. —

Biena, 19. Ноемврѣ п. Се съпъ din ісворѣ че терітъ кре-
дінцъ, кътъ ла ашea птміта Порта de ферръ (катъ зпнѣ се фп-
тълпештѣ Сербіа къ Бъпатъ ші къ Ромъніа тікъ) фпкъ фп де-
кірсврі ачести апѣ се воръ фпчепе лааръріле спре а спарце
стжпчеле din Днпъре ші а скъпа пептрз totъdeaenpa de перікл-
лълъ спарцеріл коръбілоръ. Тімвръ сечетосъ de ажомъ ар' ажута
ачесте лаарърі, пептрзкъ токта ажомъ Днпъреа есте атътѣ de
скпнѣ, фпкътъ коръбілле пічі къ потѣ трече пела Порта de ферръ
фп жосъ.

Непорочітвръ гр. Стефанъ Сечені, караве дела революціоне
лпкъбче заче фп каса смініціоръ дела сатвлъ Dіoblig (апропе
de Biena) фптрз тъределе сале планрі, къ караве воіссе а ла-
пітъці сортеа ші стареа патріе, сале аввоіо ші пе ачела de a
сфѣрта Порта de ферръ; ба елъ ші фъкъссе брещкаре фпчеплътврі

(пареміє ла а. 1834), чи апої днѣ жупедекаръ тврчій din Белградѣ, din каасъ квтѣ се спвпе, квткъ ла тохаметані ар' domn ѧнѣ прѣжѣдѣдѣ, каре ѧине, квткъ атвпчі квндѣ с'ар сѣвртна скополії Пордеї de ферѣ din Двнѣре, імперівлѣ отоманѣ жикъ с'ар прѣфаче ѧн рѣине. Чи пote фi къ тврчій de аквтѣ ворѣ фi шi ѧн прiвiнца ачеста маi сквтiл de прѣжѣдѣце. —

— De къндъ кърсвълъ хъртйлоръ еаръші скаде, еаръ ациѣ да
можетъ се съе тереѣ, зігрападе челе-таръ днчепвръ а стріга
еаръші аспира бапквълі паціоналъ din Biena. Днпселе реквпоскѣ
днпtre алтеле, - къмкъ ресбоівлъ апасъ фортѣ аспира кърсврълоръ
ші къмкъ веде орї чіле, къ пъпъ пъ ва къdea Севастополеа ациѣ
тотъ маі твлтъ се ва трка (астълі арціптвлъ есте 30%); къ тоге
ачестеа бапквълъ ахстріанъ ар' пътеа віндеа ръзлъ дн партеа лд
чea маі перікблбсъ. Шi ақдіонарій лді дн локѣ де а пнпе ла
fondъ metalъ маі твлтъ, пептрвка съ путь пъкті тъкаръ пептръ
къте о потъ де 50 фр. т. к. къ metalъ, джнші днші дншартъ
днпtre сине къте 8% dividende (венітвлъ), днші дншопъ шi фоп-
влъ де ресервъ къ къпіталърі поъ.

Tără romanescă și Moldavă

Bukreštî, 27. Октябрь в. 1854.

Dintre oficiale Domnului Valahiei e do mare дисемпътате
и ачестъ врътъоръ:

Ної БАРБЬ ДИМІТРІЕ ШТИРБЕЙ, кв тіла які Dymneze&
Домік Стъпъліторъ а тоатъ Щера рошъпескъ.

Кетръ Denaptamentsъ финацелоръ!

Вѣсніндѣ рапортвлѣ ачелві опоравілѣ департаментѣ къ № 6504, къ датѣ дела 30 але треквтей лѣпнї, ти прівінца аштерпенрї сокотеліорѣ оштіріорѣ ръссештї, пъпъ ла зіоа ретрацерї лорѣ din Прінчіпатѣ, Ної, репетіндѣ чеса че амѣ порѣпчітѣ прін офісълѣ Пострѣ дела 28. Опт. тр., рекомандѣмѣ ачелві департаментѣ, съ стѣрвіаскъ а се адна пегрешітѣ, пъпъ ла сѣжршітвлѣ кврг. лѣпнї, тóтё шгійпцеле треевінчбссе пентрѣ аштерпереа къ ес-сактітате а ачелорѣ сокотелї.

Спрѣ ачестѣ сѣжрштѣ апробътѣ пропгнерае че се фаче де
ачелѣ departramentѣ, de a се дптокмі о комісіе алкѣтвтѣ де
патрѣ тѣдѣларѣ, шї пѣтимѣ тиетбрї аї ачестеї комісії, съптѣ пре-
cidenція Длѣї шефвлї контролларї, пе Длорѣ колонеллѣ Ioanѣ
Войнекѣ, шї пе DДnї клачерї Костаке Мерішескѣ шї Григоріе
Александрескѣ.

Каре шемьрі ворð авеа 8нік опорари ѿ къте 3500 леі, ші 1500 пентрэ келтдіалъ дө капцеларіе, каре съме се ворð рес-
лнде дыпъ totala съвжшіре а ачестей лакрърі.

Ачеастъ комісіе ва черчега кз амърптылъ тóте къте с'аѣ
шатъ ші с'аѣ датъ, ші къте келтвіелі с'аѣ врматъ, потрівітъ къ
акtele **Дп** фііндъ пе сеама оштірілоръ ресенші, ші ва аштерне
сокотелі лътбріте, дескыпіте, пріп алъттарape de аnekse ші **Дп**
темеите пе докъмента.

Лъкарка се ва дитокті къ въпъ регулъ, осебіндъсе келтв-
шіле днпъ категорії, прекътъ къте привескъ по сеата гъверп-
лві ръсескъ, ші къте рътъпъ дп' сарчіна църій, къте с'аѣ ръс-
лвпсъ, ші къте пз, къте с'аѣ пътътъ ші къте рътъпъ а се
млті, шчл.

Ачестеа еаръші се ворð сұптұлтпърді дынъ фіреа яккраб-
йілорð, адікъ: пъзді de продыкте, de транспорттарі, de әнкіріері
ні алтеле.

(Хрещатик Іскъмітська М. Сале.)

№ 863, апвљ 1854. Октобер 4.

Cronica strafca.

*ФРАНЦА. Парисъ, 13. Ноемвре. Штіреа деспре към-
ніта вътъліь din 5. Ноемвре а сосітѣ аїчі; тотъш ачесан пъ
подъсе ѣп initiale французилорѣ пічі о въквріѣ. Французій аѣ
къпсѣ ла атъта, фпкътѣ пъ таї воіескѣ а азі декътѣ пътai де-
пре къдереа Севастополеї; пе тóте челалте штірѣ ле соко-
ескѣ ѣптрѣ пимікѣ. О парте а локбіторілорѣ терце шi таї де-
прte: джиса тѣртврѣ пептрвкѣ се ведe амъцітѣ къ ѣпчёта па-
таре а аліадилорѣ. Ка шi къмѣ Севастополеа ар' фi пътai въл-
нбълсъу єрматѣ къ 10—15 тѣпврї! Се ведe къ комъндандij din
рімѣ єптрѣ initiale таї deaprѣде деспре зиестъ вътълі*

мірс, деспре ачестѣ твртврѣ алѣ попорвлї, пептрвкъ цепералвлѣ Капробертѣ а трімсѣ о скрісбре ла Шарісѣ, квпрінсвлѣ къреїа май не скртѣ есте: № тѣ почѣ minna de ажноѣ de песіміствлѣ ачелорѣ бтенї, карї аѣ шї decspератѣ ашea квржндѣ. Ар требві съ квпощедї, квмкъ дипрессрареа четъдї Севастополе терце твлтѣ таl вине декѣтѣ амѣ фі крезятѣ. Тѣріа побстрѣ сть диптв ачееа, къ пе афлѣтѣ сплтѣ о клітѣ квлдбросъ, къ пе пѣтемѣ траце шередѣ ажкторе шї провіантѣ пе маре дикоче, къндѣ din-коптв рѡшиї пе дрѣтвріе челе тіпбсе шї decfndate dela Нереконѣ спро Севастополе се диптѣ къ челе таl марі греятъдї. Шчл. шчл. —

-- Lordъ Шалтерстон е до Парисъ. Елъ се дуцелце къ
кабинетъ деенре ажутбorele че воръ съ се май тримитъ до Ори-
ентъ ши се регулире петречереа, до тимъ de earпъ, а трупелор
до Крътъ. Цепералъ челъ май репюмитъ D. Niel, каре оперъ
до Мареа балтъкъ, се ва тримите до Orientъ. Съ май ръдикъ вънъ
контингентъ de трупе до Франца да 80,000, ши пъпъ да 50,000,
Червъндъ требвъща, воръ фи до скртъ до Orientъ. Енглезъ воръ
съплініи партеа лоръ къ ажутбoreе въпешті. —

Франда ші Англія, зічё „Кропіклє“ авіа аж діченістю рес-
боівлі ші лајд діченістю тутк ві сперанду де а діндсплека пе
Царзлі ла паче, de ачеа еле діченібръ лін тікі ка сь фіе сілітє
а о фіні лін таре; — къче ресбоівлі ачеста е ресбоівлі паці-
шілоръ европене, каре тóте, дакъ вреаз съ аісъ віацъ, пз маі de-
парте декктю ла прітъваръ, ворѣ фі коліпітъбрө ла проблемета лі-
верърії чівілісъчнене европене, асъпра къреіа а ацітатѣ окій чеі
de вілтвръ аі Ресіеї, каро вреа се стъпігъ віада пацівілоръ пе-
славе, прекктю о фаче ачеста ші лін діченішніа са —

— Din Berlină 15. №ре. Ап черквile аічі віне інформате са диппъртшітъ, квткъ Пр. Горчакофф ап Biena a декларатъ Австріеї, къ атакъндъ түркій Бесарабія суптъ сквтіреа Австріеї Атти. Ніколае ва ресиінде Австріеї къ декларапе de рес-боів. Ачеста се веде din фійтъ, къ цен. Коронині се тотъ опхсе къ түркій съ пъ атаче Бесарабія къ тóгे къ пріміръ mandatъ de на Константінополе, пептръ каре лякъръ с'аш ші фъкътъ шаші да Biena din партеа Пордій. (Аша зікѣ фойле енглезе.)

Се маи зіче къ апсеній ворѣ провока че Австрия се декіаре
весьбояв Речіи опі се іече дна Принчіпата.

DIN КЪМПУЛЪ РЕСБОІЧЛѢ.

Дела вътвърдя чеа днпрікошатъ din 5. Ноемвре по се маи
еаде пешка деснре алте атаке, ши тóте алте штірі съпѣтъ пътai
скорлітврї. Деснре пердереа ръшилорѣ дн 5. Ноемвре се знескѣ
тóте штіріло атътѣ прівате кътѣ ши челе офіцібсе, къмкъ ea a
констатѣ пе ръши аиропе да 9 пъпъ да 10,000; earъ a аліацілорѣ да
5,000. Ценер. Соимопоф a къзатѣ дн ляпти. Днпъ вътвътъ ръши
жші днгропаръ торцій, earъ аліацій днші континзаръ аперъчніле
днпрессрѣтбре.

— Дела Галаді аветѣ штірі пъпъ дн 16. Ноембрѣ п. Двѣ ачесте дн 12. але изгрѣтѣрѣ аѣ трактѣ присте Сиретѣ пе ла Вѣденѣ ші Мъксиненї трупе түрчештѣ дн Молдова, дѣндссе про-кѣтъчпѣ despre ачеста ла Moldovenї; пъпъ дн 16. трактѣ пе-стѣ 5000 түрчі кѣ каиче ка антеностѣрї сънтѣ команда лзї Mex-med Cadik Паша. Din Cădă се totѣ шішкѣ трупело түрчештѣ кѣтѣ Прѣтѣ ла Сатылѣ поѣ, unde ворѣ трече Прѣтѣлѣ. Дн Галаді се афль австріачї, карї дѣлкѣ аштентѣ ажтѣрѣ ші дн ве-чілтатеа Галадулѣ ла Badz Ծпгэрлѣ сънтѣ 200 түрчі ші аѣ тересѣ din Галаді ші о компаніе din рецім. вапатікѣ-романѣ. — Дн 13. се dedерѣ дн Брыма 21 салве de топлѣ пептѣ глорі-бса дѣвіцерѣ din 5. Ноембрь. а аліацілорѣ ла Севастополе, unde 10,000 рѣші рѣтасерѣ ис кѣтилѣ бѣтліе кѣ тоте кѣ се афла de фандъ ші Пріпдї Mixailѣ ші Nikolaе. Тотѣ атакї се лзї ші Ծпгэрлѣ Катарина ші Nikolaе de аліаці.

Се аштептъ сасіреа алі Омпіръ Паша да Брзіла unde се
кóичентреазъ 35,000 тэрпе. Ліверареа коръбіері пе Дұпъре е
скопвлѣ ачесторъ тішкърі ші етапічіparea Сәлінеі de монополвлѣ
рабескъ. —

— Кѣ грѣ ѡаре прітірѣтѣ шї поста de ерѣ, каре дпсъ пѣ
не адѣче алѣ поѣтате dela Кримѣ, декѣтѣ, кѣткѣ кіарѣ Менчі-
кофф репортасе, кѣ пъпъ ла 9. пѣ с'а таї дптѣтилатѣ алѣ ло-
гіре дп Кримѣ шї кѣ дп черквріе тілітаре русеши. десперѣ б-
ненїй, кѣ се ва пѣтѣ цине Севастополеа, дыпъ че Менчікофф пѣ
ѣ дп старе а вате пе аліацї ла ларгылѣ, чи пѣтai кѣтѣ аї zi-
търж кѣ ѡаре пердепрї. —

— Пріпцэлъ Валахieй Штірбей єши ла Іієрціз спре а се
аптълні къ Domnulъ Moldovei, unde авэръ конференце вр'о къте-
а бре. — Дела Імп. Николае с'аѣ трімісъ (deквръндъ?) ла mal
нллці воеіръ (ромънъ?) діверсе декоръчнъ. Оаре се ва да вое
ле пврта? Шi бре къ че скопъ шi пентръ че таріте с'аѣ трі-
місъ? (Штіреа з дукт. О. Р. П.)

ЛІТЕРАРІЯ.

Parte pentru de a copri momentana lipsa a unei Gramatice bune Germano-Romane, parte de a preveni imputarilor acelui streini amator de cunoștințe, carii insetosindu de dorintia de a putea invetia asta limbă dulce și "mlădișă, nu 'si potu ajunge scopulu din singura cauza numai, caci putinele Gramatici Germano-Romane ce adi esista nu potu pe deplinu corespunde acestor cerintie, fiindu acele mai multu teoretice de catu practice; ne amu silitu a lucra o mica.

Gramatica practica a limbei romane
intocmita pentru Germanii ce voiescu sa invetie aceasta limbă. —

La comunerea acestia devisa ne a fostu: „Se simu progressivi, iar nici catu radicali.“ Modalitatile astei Gramatice suntu astuselu intocmita, ca streinul se devie in stare, ca prin intrebuintarea ei, se păta, cu cea mai putina greutate si in celu mai scurtu timpu invetia limbă romana.

Fiindu ca scopulu acestei Gramatice nu este ca ea sa servescă pentru viitoru de modelu, ci numai ca se accopere o lipsa provisoria, suntemu convinsi cumva recunoscutii limbisti si literati Romani ne o voru critisa cu innascutale crutiare si indulgentia!

Essirea opului acestuia va depinde dela bun'a primire a publicului.

Opulu intregu va esi in 13—14 cōle optavu de mijlocu, pe hartia semivelina, pretiulu abonatiunei pana ce carte se va asta sub téscu va fi 1 fr. mon. c., iar dupa aceasta 1 fr. 20 cr. mon. c.

JOANNE FEKETE (Negrutiu),
Protopopu gr. cat. si Profesoru de limba romana,
si P. Popassu.

Ne luamn totudeodata libertatea de a face deosebita cunegentu onor. publicu, cumva opulu intregu va esi de sub téscu multu pana in ultima lui Martiu 1855, — de cumva DD. collectanti se voru grabi cu avisarea prenumerantilor, — si cumca banii prenumeratiunei se voru depune la admanuarea opulu, iar de alta parte de a comunica numele D. collectanti la aceasta Gramatica, atatu in diferitele provintii si orasie ale Monarchiei Austriace catu si in celealte tierii straine:

Clasiu: DD. Stein et Baras libr. Turda: J. Sokolai archidiac. gr. c. Aiudu: Ales. Molnaru archid. gr. c. Alba-Carolina: Popu Augustinu arch. gr. c. S. Sebesiu: J. Deak v. a. gr. c. Sibiu: An. Vestemeantu par. gr. c., Nic Begnescu t. prot. gr. res. si Hochmeister libr. Fogarasiu: Kirila vic gr. c. Brasovu: Redactiunea Gazetei de Transsilvania si Wilh. Németh. Odorheiu: Arpadi Alessandru archid. gr. c. Osiorheiu: Trombitas archid. gr. r. si Baras et Stein libr. S. Reginu; M. Krisanu prot. g. c. si P. Anka prof. Bistritia: J. Maioru pt. g. cat. Nasaudu: Macdonu Popu vic. gr. c. Deésiu: Kolcsaru. Baia mare: Fagii ad. gr. c. Lapusiu romanescu: J. Dragomiru ard. g. c. Capusiu: Cudu: Marian c. r. adjunctu. Slimleu: Dem. Koroianu vicar, gr. c. Reteagu: Mor. Trifon v. ad. gr. c. All-Ör: Ma. Lika c. r. subcom. Gerla: Sim. Bocsa ad. gr. c. Catina: Jos. Hossu c. r. controlorul. Huedinu: G. Caijanu c. r. adjunctu. Deva: J. Moldovanu neg. V. Huniad alias Hunedore: Fodoru ad. gr. c. Zlatna: Gr. Michali ad. gr. cat. Abrudu: Tobias par. gr. c. Rosia: Sim. Balintu archid. gr. c. Topansalva: Dem. Stoianu archid. gr. c. Mező-Sakalu: Geor. Krisann archid. gr. cat. Singielu: Jos. Gerendi c. r. jud. de cercu. Orastie: Iliesiu J. de Popu ad. gr. c. Blasius: Nicolae Gaetanu c. r. jud. de cercu si J. Russu prof. Krasna: Kadaru par. gr. c. Borgo-Prundu: Bogatu archid. gr. or. Ujora: Leon Leontenu archid. gr. c. S. Miklausiu; Boeru Aaronu ad. g. c. Mediasiu: Georg. Stoianu archid. gr. cat. Siomicuta mare. J. Popu v. archid. gr. cat. Aagulu mare: Niulasi archid. gr. cat. Avrigu: M. Bohotzelu c. r. subcom. Lugosiu: Jova Popovits neg. Timisiora: Macsimu archid. si Roesch et Comp. libr. Aradu: J. Ratzu archid. gr. or. Lipova: Misits negut. Buda: Aaronu c. r. revid. si Schröpfer et Comp. libr. Pesta: J. Rosiu par. gr. cat., Kilian et Comp. libr. si Baz. Popu tecl. Urbea mare: Mih. Sorbanu par. gr. cat. si Vancsa secr. eppu Beiusiu: Direct. gimn. Sighetu: Anderko vic. gr. c. Viena: J. Maiorescu c. r. cons. minist., Pamfiliu Dr. J. Moroianu si C. Geroldu et fil. Cernautiu: Ar. Pumnulu prof. Suciava: Staretiulu Mon. némtiului. Jassi: T. Laureanu Dr. Sco., Dr. Cincereanu si Henning et. Comp. libr. Galatiu: Mineu et Cretoescu neg. Braila: Ge. Perlea neg. Bucuresti: A. Adamo-

vits si Ulrich libr. Craiova: Fontanini ins. scol. Campulungu Fratii Sterica neg. Ploesti; Gorjanu prof. Rimnicu; Elekes gr. mon. k. c. Buzeu: Pet. Suciu prof. de teologi.

БЪЛЕТИНДЛЯ ОФИЦИАЛЪ.

Nro. 1803. 1854.

C O N C U R S U .

Postulu invatiatorescu din comuna Zoldu facunduse vacantu, spre ocuparea aceluia se deschide concursu pana la 31. Decembrie 1854.

Cu postulu acesta se asta impreunati 70 fri. m. c., precum si 12 metri pos. grau, 20 metri cucuruzu, 12 puncti luminari, 100 puncti sare, 100 puncti lardu, 8 orgii de lemn pe lunga cortelul naturalu.

Competitorii suntu indatorati de a se provede cu atestatele cuvenite, precum: despre purtarea morale si politica, despre absolvarea studiilor preparandiale, despre aplicarea de pana acum, si despre perfecta sciintia a limbii romane, si au de asi adresa cursele sale deadreptulu antistilor comunei Zoldu.

Datu in Fagetu la 15. Noembre 1854.

(1—3)

Dela c. r. officiu cercualu.

Nro. 1806. 1854.

C O N C U R S U .

Catedra invetiatorésca din com. Mutnicu micu facunduse vacanta, spre ocuparea aceleia se deschide concursu pana in 31. Decembrie 1854.

Salariulu e in bani gata 40 fri. m. c., in naturale: 10 metri pos. de grau, 20 de cucuruzu, 12 puncti luminari, 50 puncti de sare, 50 puncti de lardu, 8 orgii de lemn pe lunga cortelul naturalu.

Competitorii suntu indatorati de a se provede cu atestatele cuvenite, precum despre purtarea morale si politica, despre absolvarea studiilor preparandiale, despre aplicarea de pana acum, si despre perfecta sciintia a limbii romane, si au de asi adresa cursele sale deadreptulu antistilor comunali.

Fagetu, 15. Noembre 1854.

(1—3)

Dela c. r. officiolatu cercualu.

Nro. 1356. 1854.

КОНКУРСЪ.

Катедра дрвевдървесъ din комна Батта фъкъндъсъ прн търтеа фоствлѣ доченте вакантъ, спре реоквареа ачелея се децкде конкврсъ пълъ да 31. Дечемвре 1854. — Саларизъ пептръ поствлѣ ачеста е: дп балъ гата 120 ф. м. к., дп патвралъ 12 квблъ de гръз (48 de месвр), 12 квблъ de портвръ, 100 пундъ de cape, 100 пундъ de лардъ, 15 пундъ de лампинъ, 10 ордъ de лемпе, преквтъ ши кортелъ патвралъ. —

Dопиторій de a оквпа ачестъ постъ съптъ дандаторадї a se проведе къз атестателе квепите, преквтъ: деспре патвраре търъ ши політікъ, деспре абсolvarea ствдійлоръ препарандiale, деспре аплікареа de пълъ аквръ, ши деспре перфектъ штицъ за лимбъ романо мі чермане.

Реквренил аш de аш преда рекврселе сале дп презисвъ тимъ конкврсвалъ пеміжлоцтвъ антистілоръ комнені Батта.

Dатъ дп Фъцетъ да 24. Октовре 1854.

(3—3)

Ч. р. о ф і ц і о л а т ъ ч е р к в а л ъ .

Epnctš Kesteli,

Пресидине.

Кркспріле да върсъ дп 25. Ноемвре к. п. слаш ашea:

Ашю да галвиш дрпврѣтештъ	29 ⁵ / ₈
" " арцинтъ	29 ⁵ / ₈

Ашю дп Брашовъ 25. Ноемвре п.:

Ашръ (галиши) 15 ф. 6 кр. вв. — Ашрънтьлъ	28 ¹ / ₂ %
---	----------------------------------